

*Ступар Д.О., ст. гр.ФК-14-1
Науковий керівник:
ст. викл. каф. ЕАіФ Лісовенкова І. М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
університет», м. Дніпропетровськ, Україна)*

СУЧАСНИЙ СТАН РИНКУ ІРО В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день в світі одним з головних джерел формування коштів для корпорацій виступає ІРО (публічне розміщення акцій). ІРО (Initial Public Offering) являє собою складний комплекс організаційних, юридичних і фінансових процедур, в якому окрім самої компанії та потенційних інвесторів задіяні безліч посередників.

За даними Ernst&Young, з 2005 року компанії з активами в Україні залучили за кордоном через 22 ІРО і 50 приватних розміщень 4,1 млрд. доларів, у тому числі 61% – на Лондонській фондовій біржі, 21% – на Варшавській фондовій біржі, 18 % – на Франкфуртській фондовій біржі. Для порівняння обсяг російських та казахстанських ІРО і приватних розміщень за цей період був в 35 разів більше, при цьому на частку Лондонської фондової біржі припало 89% [5]. Успішне розміщення акцій українських підприємств обумовлене в основному невисокою вартістю розміщення і більш гнучкими вимогами до виходить на біржу емітенту. Першою компанією, яка провела ІРО на західному ринку, стала Ukrproduct Group, яка займається випуском і торгівлею молочної продукції. У 2005 році ця компанія оголосила про продаж 27,2% своїх акцій на Alternative Investment Market (AIM) Лондонської фондової біржі [2].

В 2011 році 6 українських компаній вийшли на Варшавську фондову біржу (WSE): Coal Energy SA, KSG Agro, Агроліга, Ovostar Union, WESTA ISIC и Milk Company. Лідером за кількістю угод у 2011 році був агропромисловий сектор. Ця тенденція спостерігалася і в наступних роках. Це пояснюється тим, що привабливість акцій вітчизняних аграрних компаній пов'язана з прогнозами про майбутнє подорожчання продовольства в світі. Крім аграрного сектора перспективними галузями для використання ІРО сьогодні є фармацевтична

промисловість, газова і нафтова промисловість, гірничнометалургійний комплекс, енергетика та машинобудування [1].

Важливим кроком стало те, що на початку травня 2011 WSE почала розрахунок індексу акцій компаній з активами в Україні WIG-Ukraine. Індикатор є першим фондовим індексом акцій українських компаній, що торгуються поза межами фондового ринку країни[2]. Не виключена ймовірність, що в майбутньому українські компанії почнуть розміщувати свої акції на Шведській біржі (OMX), яка спеціалізується на розміщенні акцій агропромислових компаній.

Крім цього, труднощі використання IPO в Україні також пов'язані і з наявністю у цього процесу деяких негативних сторін: зазвичай проведення IPO займає від одного року до декількох років, наявність ймовірності втрати конфіденційної інформації в результаті дотримання прозорості, виникнення ризику втрати контролю над компанією (можливість рейдерських захоплень) та ін. Всі ці труднощі та бар'єри на шляху до IPO призводять до того, що сьогодні власники українських компаній не готові до виконання вимог IPO. Всі ці негативні моменти призводять до того, що сьогодні дуже мало компаній використовують такий інструмент залучення фінансових ресурсів як IPO, а серед тих компаній хто вже усвідомив перспективність даного процесу він ще не отримав достатнього практичного застосування і популярності. Звичайно ж з часом ситуація змінюється і все більше компаній усвідомлюють необхідність грати за правилами сучасного ринку. Одним з таких кроків в даному напрямку може на даний момент стати внутрішні IPO, однак на сьогоднішній день проведення IPO не є поширеною практикою на українському фондовому ринку.

Список літератури:

1. Резниченко Е. IPO для украинских компаний: нелёгкие деньги [Электронный ресурс]/ Е. Резниченко – Режим доступа: http://www.prostobiz.ua/biznes/razvitie_biznesa/stati/ipo_dlya_ukrainskih_kompaniy_nelyogkie_dengi. – Назва з екрана.
2. Квятковски Р. Выход украинских компаний на IPO ожидают после Евро- 2012 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://minfin.com.ua/2012 / 05/08/586452/>